

Mgr Paweł Cegliński

Rozprawa doktorska pt.: *Zdolności dynamiczne jako źródło trwałości przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw działających w Polsce*

Streszczenie

W niniejszej rozprawie doktorskiej, zatytułowanej „Zdolności dynamiczne jako źródło trwałości przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw działających w Polsce”, podjęto intensywnie rozwijającą się w naukach o zarządzaniu problematykę zdolności dynamicznych (*dynamic capabilities*). Należy ona do grupy koncepcji wchodzących w skład tzw. szkoły zasobowej strategii (*resource-based view*). Od niedawna wzrasta również atrakcyjność tychże zagadnień dla badaczy polskich. Praca z założenia miała mieć charakter holistyczny, ujmując problematykę w sposób możliwie szeroki pozwalający na uchwycenie jej genezy, rozwoju, fundamentów teoretycznych i prób operacjonalizacji.

Niniejsza rozprawa składa się z czterech rozdziałów – dwóch zawierających rozważania teoretyczne (Rozdziały I i II), metodycznego (Rozdział III) oraz rozdziału, w którym zaprezentowano wyniki badań empirycznych i ich analizę (Rozdział IV). Po części merytorycznej umieszczono bibliografię oraz spis tabel i rysunków.

Rozdział I poświęcono problematyce przewag konkurencyjnych. W jego ramach wyjaśniono pojęcia kluczowe dla rozprawy, opisano wiodące szkoły strategii – planistyczną, pozycyjną, zasobową oraz ewolucyjną, a także starannie nakreślano logikę relacji między źródłami przewag konkurencyjnych, samymi przewagami oraz wynikami działalności przedsiębiorstwa.

W **Rozdziale II** podjęto próbę możliwie dogłębnej analizy koncepcji zdolności dynamicznych. Niezbędne ku temu było omówienie zagadnienia odnowy strategicznej, w której część autorów dostrzega konstrukt poprzedzający chronologicznie problematykę zdolności dynamicznych. Następnie przeprowadzono systematyczną analizę bibliografii. Dzięki temu zabiegowi nakreślono dotychczasowy stan literatury naukowej z tego zakresu oraz kierunki rozwoju koncepcji. Ponadto wskazano wiodących autorów i ośrodki naukowe, a także prace, które wywarły kluczowy wpływ na kształt problematyki.

W dalszej części rozdziału omówiono podejmowane w nauce sposoby operacjonalizacji zdolności dynamicznych oraz związku tejsze koncepcji z innymi istotnymi z punktu widzenia zarządzania strategicznego konstruktami. Wśród nich na wyjątkową uwagę zasługują szeroko rozumiane procesy uczenia się organizacji, uznawane przez znaczną część autorów za fundament rozwoju zdolności przedsiębiorstwa. Odpowiednio dużo miejsca poświęcono ponadto relacji tytułowej kategorii z wynikami działalności. W końcu to one *de facto* determinują wartość praktyczną koncepcji.

Rozdział III poświęcono metodyce badań empirycznych. Starannie opisano procedurę przeprowadzonych badań, instrumenty badawcze oraz uzasadniono wybór próby do badania ankietowego i podmioty zbadane w ramach *case study*. Badanie ankietowe skierowano do spółek publicznych, tj. spółek akcyjnych notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Natomiast w ramach *case study* zbadano przedsiębiorstwa Panek S.A., Cukiernia Sowa oraz Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek S.A. Badania zaprojektowano wzorując się na literaturze anglojęzycznej traktującej na ten temat.

W **Rozdziale IV** przedstawiono uzyskane wyniki badań własnych oraz ich analizę z wykorzystaniem metod statystycznych, w tym opracowane modele PLS-SEM (*partial least squares structural equation modelling*). Tę część pracy zakończono opisem trzech przedsiębiorstw (studia przypadków). Wyniki badań pozwoliły na przyjęcie, iż zdolności dynamiczne stanowią istotne źródło przewag konkurencyjnych przedsiębiorstw, które implikują poprawę wyników ich działalności. Ponadto zidentyfikowano pozytywną relację między zdolnościami dynamicznymi a kluczowymi kompetencjami przedsiębiorstw.

Summary

This doctoral dissertation, entitled “Dynamic capabilities as a source of durability of competitive advantages of companies operating in Poland”, addresses dynamic capabilities that are an intensively developing concept in management science. It belongs to the group of conceptions within the *resource-based view* of the firm. Recently, it has been noted that this topic has become increasingly attractive also for Polish researchers. It was intended to form this doctoral thesis into a publication as holistic as possible. As a result, it describes the issue very broadly, especially including its genesis, historical development, theoretical grounding and attempts of operationalizations.

The doctoral thesis consists of four chapters. Two of them are theoretical (Chapter 1 and 2), one is methodological (Chapter 3) and the last chapter includes the results of conducted empirical studies (Chapter 4). After the substantive part of thesis, the bibliography and lists of tables and figures are placed.

Chapter 1 is devoted to the issue of competitive advantages. It explains key terms, describes leading strategy schools – planning school, M. Porter’s approach (positioning school), resource-based view and H. Mintzberg’s approach. The chapter analyses the logic of relations between sources of competitive advantages, competitive advantages themselves and the results of firm activities.

Chapter 2 concentrates on exhaustive discussion of the dynamic capabilities theory. To realize this assumption it was necessary to describe the issue of strategic change, in which many authors see the antecedent construct of dynamic capabilities. Next step was to realize general research profiling for dynamic capabilities. Thanks to this procedure it was possible to sketch out current state of source literature in the field of dynamic capabilities and directions of its development. Moreover, this Chapter presents key authors and research centres in the field, as well as scientific publications influencing the shape of the dynamic capabilities theory.

Further part of Chapter 2 explains operationalizations methods of dynamic capabilities which are presented in the source literature, and relations of the concept with other leading theories and issues in the field of strategic management. Among them some deserve special attention, in particular, widely understood learning processes, regarded by some authors as

the foundation of company's capabilities development. In this chapter some attention has also been paid to the relations of titular category and business results. The latter determine the practical value of the DC's theory.

Chapter 3 is devoted to the applied empirical research methodology. It describes the procedure of conducted research, research instruments and research sample (both in survey and case study). The survey was addressed to companies listed on the Warsaw Stock Exchange. Whereas, the companies such as Panek S.A., Cukiernia Sowa and Przedsiębiorstwo Uzdrowisko Ciechocinek S.A. have been examined in the case study. The whole research was constructed on the base of the English-language source literature.

Chapter 4 presents the results of conducted research and its analysis carried out with the use of statistical methods, including PLS-SEM (partial least squares structural equation modelling). The chapter concludes with three descriptions of companies from the case study. The results of research allow to affirm that dynamic capabilities are an important source of competitive advantages implicating improvement of organization performance. Moreover, it identifies that dynamic capabilities influence the development of core competencies of the firm.